

זמני שבת - לוח ירושלים
הדלקת הנרות: 17:26
צאת השבת: 18:38
רבנו תס: 19:17

פרשת **ב**ח | עלון מס' 186 | akolshmuel@gmail.com | www.shmuel.org.il

הרה"ג יהודה צדק שליט"א
ראש כולל שמואל הנביא

זמני היום בכולל בציון שמואל הנביא זיע"א

04:00-לימוד עד תפילת שחרית בנך החמה
קריאה לציבור לחזק את המניין בנך.

18:00-09:30 לימוד בכולל

13:00-מנחה גדולה

לקבלת העלון במייל הרשמי
akolshmuel@gmail.com

לתרומות, עמותת קול
שמואל, בנק לאומי. מ"ח:
66380035. סניף 905, רמת
אשכול. קוד מוסד 49394

להעברת שמות לתפילה בחינם
דרך כתובת האתר, "כולל קבר
שמואל הנביא"

סיפורי ישועות בציון שמואל הנביא זיע"א.

השבוע הגיע אב שסיפר שקנה את
הספר של הרב ב'מעגלי צדק' ושומר
לו הרב שאם בעזרת ה' ביתו שרוצה
להתחתן תקרא בכל יום 5 דקות בספר
בתוך חודש תמצא את בן זוגה ובא
לספר האב שאכן כך היה....

וכעת האב העביר את הספר לבת
השנייה שרוצה להתחתן ובעזרת ה'
נתבשר בשורות טובות ישועות
ונחמות אנו וכל בני ישראל בכל אתר
ואתר.

[אנו לומדי תורה קוו ההגנה של חיילי
צה"ל צריכים להמשיך ולהתחזק ביותר
בלימוד התורה וכמו שכנראה הם לא
ישנים בלילות כך אנו צריכים להתחזק גם
בלילות בלימוד התורה ללא הפסקה].

שיאמר את השבח הגדול ביותר שיש במלך.
כל אחד כמובן, רצה לזכות בפרס ובא
לארמון המלוכה. הראשון שיבח בעושר ולא
זכה. השני בגבורה ולא זכה. השלישי ביופי
וג"כ לא זכה. הרביעי שיבח בענוה של המלך
וג"כ לא זכה. וכן על זה הדרך, כל אחד בא
ואמר שבח מסויים ולא זכה בפרס, והאנשים
כבר לא ידעו במה יש עוד לשבח את המלך,
ונלאו מלבוא. עד שבא אחד לארמון המלוכה
ואמר שהחוטם של המלך ארוך מכולם, ואכן
הוא זכה זה בפרס ! ולתמיהת כולם מדוע זכה
זה בפרס, הרי גינה את המלך? ענה להם
המלך: בזה שאמר שיש בי חסרון קטן משמע
שחץ מחסרון זה הריני מושלם בהכל, בין
בעושר בין בגבורה וכו' וכו' לו מגיע הפרס...

ופירש עוד המגיד מדובנא (בספר "אוהל
יעקב") שב' השיטות אינם חולקים, מי
שומר כמה גדול אדם זה, כן הוא האמת,
דודאי היה גדול בצדקות ומעשים טובים
דלולי זה לא היה נעשה לו נס גדול כזה. ומי
שומר כמה גרוע אדם זה, כוונתו דכיון
שנעשה לו נס גדול כזה, ודאי ניכו לו הרבה
מזכותיו, דכל מי שנעשה לו נס מנכים לו
מזכותיו. נמצא, לאחר שנעשה לו הנס נהיה
אדם גרוע, אבל מודה שקודם לכן היה אדם
גדול.

וכעין זה ביאר המהרש"א כן הענין כאן, ריש
לקיש שדורש לשבח מפרש הכתוב, על הזמן
שנח היה לפני שנכנס לתיבה דודאי היה לו
זכיות הרבה. ורבי יוחנן דרשו לגנאי על זמן
שיצא מן התיבה, דאז גרע זכותו כיון שנעשה
לו נס. וגם ריש לקיש מודה בזה. ומחלוקתם
אינה אלא בפירוש הפסוק, ריש לקיש סבר
כיון שהפסוק מדבר בשבחו של נח מסתמא
גם תיבת "בדרתיו" בא לשבח. ורבי יוחנן
סבר שתיבת "לדרתיו" לגנאי, כיון שכתבה
התורה "היה" בדרתיו, משמע בדרתיו דוקא
ולא בדורות אחרים.

שבת שלום ומבורך...

בספר "פרדס יוסף" ביאר דברי יש הדורשים
את נח לגנאי על פי הפסוק "אין צדיק בארץ
אשר יעשה טוב ולא יחטא" (קהלת ז, כ),
יחטא מלשון חסרון, כלומר אי אפשר לאדם
שיהיה מושלם בלא חסרון, כפי שמספרים:
גביר אחד היתה לו בת יחידה, שהגיעה לפרק
הנשואין. כל השידוכים שהציעו לפניו היה
ממאן בהם, ולכל חתן מצא חסרון, ונלאו
השדכנים ממנו. פעם אחת בא אליו שדכן
ואמר לו שיש לו בחור מושלם בהכל, ללא
שום חסרון, רק הוא בריחוק מקום. ענה
הגביר ואמר: על זה לא אביט ונסע עמו.
בהגיעו למחוז חפצו, הביט על החתן ונרתע
לאחוריו, כי היה סומא חגור חרש ואילם
ועוד, מה זאת צעק הגביר וכי להתל בי אתה
אומר? ! ענה השדכן, הנה חפצת חתן ללא
חסרון, זה הוא ! כי חסרון שייך לומר אם יש
מעלות, לזה אין בו שום מעלות. כן כאן אצל
נח, ב' השיטות אינם חולקים שיש לדרוש
אותו לשבח, ומה שיש דורשים אותו לגנאי
אין זה מוריד ממעלתו כלל, דמי שאומרים
עליו חסרון, אין זה גנאי כלל דכל צדיק יש
בו חסרון קצת, כמו שכתוב "אין צדיק בארץ
אשר יעשה טוב ולא יחטא".

ובספר אוצרות התורה הוסיף, אדם שאומרים
עליו מעט חסרון, זה שבח גדול. דנשמע מזה
שבשאר דברים הוא מושלם, ואם אמרו על
נח שאם היה בדורו של אברהם לא נחשב
לכלום, זה סימן שבדורו היה מושלם והלואי
שיאמרו על כל אחד שהוא מושלם לגבי
דורו, ונמצא שמגנותו אתה בא לשבחו.

כעין מה שאמר המגיד מדובנא: שמסופר על
מלך שהתפאר בכבודו והציע פרס גדול למי

חידושים על הפרשה

נח היה טובל במקווה

בספר רזיאל המלאך (בהקדמה) מובא שחנך היה ירא אלקים והתנהג בקדושה ובטהרה, והיה טובל את עצמו במקוה מים חיים, וכך עשה גם נח הצדיק. ואז קיבל נח את הספר הקדוש רזיאל המלאך מידי המלאך רפאל ולימדו סתרי תורה, וצווהו לקיים כל הכתוב בספר הזה בקדושה ובטהרה, ואחריו נהג כן שם בנו והחזיק בו בקדושתו, ושם מסר את הספר הקדוש הזה לאברהם אבינו.

האם המבול ירד בארץ ישראל

"אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדרותיו" ברש"י כאן והוא בגמרא (סנהדרין קח.), א"ר יוחנן בדורותיו ולא בדורות אחרים, וריש לקיש אמר בדורותיו כל שכן בדורות אחרים – וביאר ב"עיון יעקב" שלשיטתם הולכים שחולקים במס' זבחים (ק"ג). ריש לקיש סבר: ירד מבול לארץ ישראל. ור' יוחנן סבר: לא ירד מבול לארץ ישראל. והקשה מהרש"א: אם לא ירד מבול לארץ ישראל למה הטריח הקב"ה את נח בבנין התיבה היה לו לקחתו לארץ ישראל, אלא שמע מינה שמשום כך הטריח הקב"ה בתיבה, כיון שלא היה צדיק והיה צריך להשתמר מהמשחית ועל ידי הצער שנאנח וכואב מטורח החיות והעופות נתכפר לו וניצל, אבל לריש לקיש לשיטתו שלא ירד מבול לארץ ישראל מהכין תמצא לדורשו לגנאי ועל כן דורשו לשבח.

מדוע הקב"ה שפט בעצמו דור המבול

ויש לדקדק תיבת 'בא לפני' מה בא לרמז. ומתוך הגאון רבי יהושע העשיל מקראק בספרו "חנוכת התורה" על פי מאמר חז"ל מה בין גולן לחמסן. גולן, לא יהיב דמי, חמסן יהיב דמי, אי נמי חמסן בפחות משה פרוטה וגולן יותר משה פרוטה. והנה מבואר בכמה מקומות דאין בית דין נזקקין לפחות משה פרוטה. לפי זה מתורץ הדיוק דלעיל מה שאמר הקב"ה בדיוק קץ כל בשר רצונו לומר קצם בא לפני שאני בעצמי אדון ואשפוט אותם. וקשה למה דוקא בעצמו ולא על ידי בית דין של מטה לכך אמר 'כי מלאה הארץ חמס' רצה לומר פחות משה פרוטה ואין הדיין נזקק לפחות משה פרוטה על כן אצטרך אני בעצמי להזקק להם.

למה נחתם דינם על הגזל

ברש"י, לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל. וקשה למה רק נחתם מפני הגזל. ויש לתרץ על פי מה דאיתא בשו"ע (ח"מ סי' ו) אין בית דין נזקקים על פחות משה פרוטה אבל בשכבר יושבים אז ידונו על הכל. והנה מבואר כאן במדרש דהיו גוזלים פחות משה פרוטה, לכך אמר לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל רצה לומר דהחטא של גזל לא היו יכולים לדון אלא בשעת גמר דין דבתחילה אין בית דין נזקקים לפחות משה פרוטה.

פניני הלכה בפרשה.

בפרשה: "ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש". (ט, ה). מכאן למדה הגמרא בב"ק (צא:), שאסור לאדם לחבול בעצמו. ובשאלה: אדם שרוצה לעשות ניתוח כדי לשפר את מראה החצוני שלו האם יש איסור משום חובל בעצמו. תשובה: אדם שרוצה לעשות ניתוח כדי לשפר את מראה החצוני אין איסור משום חובל בעצמו או איסור משום לא ילבש.

הנה במשנה בבא קמא (צ:), איתא, החובל בעצמו אע"פ שאינו רשאי פטור, אחרים שחבלו בו חייבים. ובגמ' (צא:), אמרין דתנאי היא, דאיכא למייד שאין אדם רשאי לחבל בעצמו ואיכא למייד רשאי לחבול בעצמו, ומאן תנא דאמר שאינו רשאי, ר' אלעזר הקפר ברבי הוא, דתנאי דכפר עליו מאשר חטא על הנפש, א"ר אלעזר הקפר וכי באזיה נפש חטא זה, אלא שציער עצמו מן היין, והלא דברים קל וחומר ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער גופו מכל דבר עאכ"ו. וכן פסק הרמב"ם (נ"א מהלכות חובל ומזיק ה"א) שאסור לאדם לחבול בעצמו. וכן פסקו התוס' בב"ק (צא: בד"ה אלא האני תנא), שאסור לחבול בעצמו אפילו לצורך, כגון אותה אשה שטפחה בשמן על ראשה וכו', וכן כתבו בפסקי התוס' (שם אות רטו), שאסור לחבול בעצמו כדי להרויח ממון. ע"ש. אמנם, הטור (ח"מ סי' תכ) סיים בדברי הרמ"ה שאדם רשאי לחבול בעצמו ובשטמ"ק ב"ק (צא:), שכתב בשם הרמ"ה, דמהא דאמרין, רב חסדא כי הוה אזיל בניי היזמי (קוצים), הוה מדלי למאני, אמר זה מעלה ארוכה וזה אינו מעלה ארוכה, שמעינן מינה דאדם רשאי לחבול בעצמו, ואינו רשאי לאבד ממונו. וקיי"ל כרב חסדא, דתנא הוא. ע"ש. וגם הב"ח כתב שהרמ"ה למד מסוגיא דפ"ק דשבועות (ח). דרבנן פליגי על ר"א הקפר, והלכה כרבים. ע"ש. וכן מהתוס' בשבועות (כו). בד"ה אביא נשבע להרע לעצמו, דהאי ברייתא קמ"ל דאדם רשאי לחבול בעצמו וכו'. אלא, שמור השו"ע בח"מ (סי' תכ סעיף לא), כתב, החובל בעצמו אע"פ שאינו רשאי פטור, אחרים שחבלו בו חייבים. ולפי זה נראה אדם שעושה ניתוח פלסטי כדי לשפר יופי איבריו שאין שום מחלה או כאב, יש לאסור. וכן פסק בשו"ת צ"ח אליצור (חלק יא סי' מא), שכיון שגורם חבלה בגופו בשעת הניתוח אין לעשות זאת כיון שאסור לאדם לחבול בעצמו, ובהתערבות ביופי הטבעי שנתן הקב"ה אינה נכונה, ויש לדעת ולהאמין כי אין צייר כאלקינו והוא ית"ש צר והטביע לכל אחד אחד ואחד מיצוריו בצלמו ובדמותו והולמת לו ועליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע, וכדאיתא בגמ' (תענית כ:), שרבי אלעזר אמר כמה מכושר אתה, וענה לו לך לאומן שעשאי, אם כן כשהולך לעשות ניתוח נחשב כאילו אומר להקב"ה כמה מכושר כלי זה שעשית. וכן לרופא אסור לצבע ניתוח כזה לשם יופי וכדומה. ע"ש. אולם, עינא דשפיר חזי להגר"י אסאד בשו"ת יהודה יעלה (חיו"ד סי' רמט בד"ה אבל) שכתב לדקדק מלשון הרמב"ם (מ"ה מהלכות חובל) כל המכה אדם דרך ציון [נוסחא אחרת] ציון עובר בלא תעשה, מוכח שלא אסרה תורה לחבול אלא דרך ציון, דקרא יהיב טעמא פ' יוסיף להכחוש וכו' ונקלה אחיך לעיניך, הרי שהתורה חסה על ביונו. ע"ש. אם כן בנידון דידן בניתוח שאינו עושה דרך ציון, אלא אדרבה כדי לטאותו וכו' אין בזה איסור חובל בעצמו כלל, והוי ספק ספיקא ספק הגירסא דוקא דרך ציון הוא שאסור לחבול בעצמו וכדי להפיג צערו ולנאותו מותר ושמה הלכה כהרמ"ה שרשאי אדם לחבול בעצמו. וכן דייק בשו"ת אגרות משה (ח"מ ח"ב סי' סו), שלדברי הרמב"ם רק בדרך ציון שייך האיסור. וכן פסק בשו"ת יבי"א (ח"ח ח"מ סי' יב) וכן פסק הגר"ח ז"ל במנחת שלמה (ח"ב סי' פב אות ז) לעשות ניתוח פלסטי עבור שחוטמ נשונה משל כל אדם והוא מתבטח בו וכמו"ש ר"ת בתוס' יבמות (מח. ד"ה לא) והגמ' בניזיר (כט: ע"ש). ומטעם זה גם נוהגין להקל לצבוע או ללקט לבנות מתוך שחורות למי שהוא צעיר וכו"ג שלפי הגיל שלו הוא כעין מום וכיוצא רק להסיר ממנו את המום ולהיות ככל אדם ואין זה דומה לתיקוני נשים וה"נ גם כאן אפשר דיש להקל.

הרב אליהו צדק

סופר סת"ם ירא שמיים: ספרי
תורה, תפילין, מזוזות, מגילות
יודיקה ועוד. לרכישה:
0542150287

להוראת קבע לכולל הקדוש
טל: **0527335192**

"יש הקונה את עולמו בשעה
אחת"

הצטרפו למפיצי העלון ויהיו
שותפים לזיכוי הרבים. שם
להקדשה בעלון למסירת
שמות, תרומות והקדשות

טל: **0549031093**

הצדיק שהבטיח להתפלל בעדכם שנאמר (שמואל א, יב) "גם אני חלילה לי מחדל להתפלל בעדכם"

אנו מזמינים אתכם לזכות להיות שותפים במפעל העצום ולעשות כבוד לצדיק "שמואל הנביא זיע"א באחזקת אברכים בציונו הקדוש כמ"ש בגמרא (ב"ק טז). "כבוד גדול עשו לו במותו יותר מבחייו שהושיבו ישיבה על קברו" וכן לשמירת המקום ולחזוקת המקום ואלפיי חיילים ואנשים המגיעים למקום ומניחים תפילין מדי יום. מתפללים בעדכם לכל הישועות:

0534100025